ל) [מוספתה פ"ח],ל) תמורה טו:, ג) ס"ה שמעון שזורי, ד) [מוספתא פ"ח], ד) [לקמן ע"ב איתא ר"ש בן אלעור וכ"ה בתוספ' פ"ח ובערוך ערך כמוספ פ מיוצערון ערן חלד א], וו) ס"א חרלא, 1) מיר נו:, ה) [גיטין ו.], ע) ולף עט:ו. י) ושמו. ל) [ל"ל טמא וע"ש], ל) ל"ל בפ"ח דכלאים מ"ה, מ) וד"ה מכין,

### הגהות הב"ח

(ה) גמ' אמר ר' הונא עשינו עלמנו כל"ל ותיבת :ממר רב נמחק

# גליון הש"ם

ישוע הכן כו' רש"י ד"ה ישוע ישוע מתרגמינו. ל״ל ויושע מתרגמינן ופרק (שמות יד) ועי׳ רש״י ע״ו דף ד׳ ע״ל ד״ה להם שוע:

#### הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' שאין די עון אלא עון אותה העז. עיין שיטה מקובלת ומהרש"א בח"א כתב בענין אחר ודבריו תמוהים קלת מסוגיא דכתובות דף ס ע"א דגונה

> לעזי רש"י פלידר"א [פליינדר"א].

# מוסף רש"י

. **גונח. מיילל** (חוליו נא: פלניי"ט בלע"ז, מכאב לבו, כמו עי"ש) לועק גנוסי גנס בחימיה דסיסרת (תמורה טו:). לסטים מזויין. נהמה דקה אין לשומרה והולכת יכולים ורועה נשדות אחרים (שם). מכי אתא רב לבבל. ישיבה בסורא. והבע וקבע ישיבים בסורמן, ודשמואל הואי בנהרדעא, אבל מעיקרא לא, ואע"ג דמשגלה יכניה לבבל והחרש והמסגר עמו לא פסקה חורה מהם (גיטין ו.). שבוע הבן. מילה שהיא לסוף ו' (רשב"ם ב"ב ס:). ישוע הבו. פליוו (ע"ז ד.).

ושוהה. עד יום השוק שלשים יום למקחו: ובלבד שלה ישהה הת העגונה. המאוחרת למקחו שלקח סמוך לעת השוק לא ישהה אותה לאחר יום השוק להשלים שלשים יום למקחה: העגונה. מאוחרת

כמו הלהן תעגנה (רות א) תאחרנה מלהנשח: אלא קושרה. ורבנן פליגי «והמבח לוקח ושוחמ לוקח ושוהה ובלבד עליה דרבן גמליאל: גונה. פלידר"א שלא ישהה העגונה שבהן ל' יום: "שאלו תלמידיו את ר"ג מהו לגדל אמר להן מותר לועק מפני כאב הלב לא היה יכול להשיב רוחו: לסטים מזויין. רועה והתנן אין מגדלין אלא הכי קא בעו מיניה בשדות אחרים וגוזל את הרבים: מהו לשהות אמר להן מותר יובלבד שלא שהיו מרעין. בחמה דקה שלהן תצא ותרעה בעדר אלא קושרה בכרעי בחורשין: ואע"פ שהיו חורשין סמוך הממה: יות"ר מעשה בחסיד אחד שהיה לבתיהם. ולא היו רועין בשדות אחרים ומשום חורשין ליכא גזל דאמר לעילש גונח מלבו ושאלו לרופאים ואמרו אין לו אבל מגדלין בחורשין ולקמן (דף פא.) תקנה עד שינק חלב רותח משחרית לשחרית נמי בתקנת יהושע תיקן שלא יקפיד והביאו לו עז וקשרו לו בכרעי הממה והיה בעל היער על כך אפי׳ הכי נענשו יונק ממנה משחרית לשחרית לימים נכנסו מפני ששדה קטנה היתה ביניהם ושל חביריו לבקרו כיון שראו אותה העז קשורה אחרים היתה: רועה. בהמות שלו: בכרעי הממה חזרו לאחוריהם ואמרו לסמים שעשה חשובה. שלא לגדל בחמה מזויין בביתו של זה ואנו נכנסין אצלו ישבו דקה עוד: **כלבים וחזירים.** תכן ובדקו ולא מצאו בו אלא אותו עון של במתניתין ? דאסור לגדלן: חיה דקה. לביים ושועלין: כלבים כופריים. אותה העז ואף הוא בשעת מיתתו אמר קטנים וננסים הם. ל"א כלבים גדולים יודע אני או שאין בי עון אלא עון אותה העז של ניידים ואין מזיקין: חולדות שעברתי על דברי חברי: אמר ר' ישמעאל סנאין. גדילות בסנה: לנקר את מבעלי בתים שבגליל העליון היו בית אבא הבית. מן העכברים: וורדני. סנה: ומפני מה חרבו שהיו מרעין בחורשין ודנין דקטיני. דקים: דמתחאי שקיה. דיני ממונות ביחיד ואע"פ שהיו להם חורשים שוקיה גולין: בבבל כחרך ישרחל. סמוך לבתיהם שדה קמנה היתה ומעבירין שמיום גלות יכניה רבו שם תלמידים ונתיישבו שם בישוב קבוע: דידך מאי. הלא יש לך בהמה דקה: דרך עליה סגת"ר רועה שעשה תשובה אין מחייבין אותו למכור מיד אלא מוכר על יד חובה. שם אשתו: מקברינהו לבנה. על יד יוכן גר שנפלו לו כלבים וחזירים שאתה סומך עליה והיא אינה יכולה בירושתו, אין מחייבין אותו למכור מיד אלא לשמור: מלי אתא רב לבבל. רבו מוכר על יד על יד וכן ימי שנדר ליקח בית מתיישבין שם מפני ישיבתו. לישנה וליקח אשה בארץ ישראל אין מחייבין אותו אחרינא הוא בא ולמדנו להזהר בכך ליקח מיד עד שימצא את ההוגנת שראה שם רוב ישראל וישוב הבוע: יומעשה באשה אחת שהיה בנה מיצר לה שבוע הכן. ברית מילה על שם שעברו וקפצה ונשבעה כל מי שיבא איני מחזירתו עליו שבעה ימים: ישוע הבן. משתה שעושין לפדיון הבן בכור. °ישוע וקפצו עליה בני אדם שאינן מהוגנין וכשבא מתרגמינן פורקן כמו פדיון: רב לא עייל הדבר אצל חכמים אמרו לא נתכוונה זו קמיה דשמואל. טעמא אמרינן לקמן: אלא להגון לה כשם שאמרו אין מגדלין

בהמה דקה כך אמרו יאין מגדלין חיה דקה בהמה דקה כך אמרו יאין מגדלין חיה דקה פר' ישמעאל אומר מגדלין כלבים כופרין וחתולים וקופין וחולדות סנאים מפני שעשויים לנקר את הבית מאי חולדות סנאים אמר רב יהודה שרצא חרצא ואיכא דאמרי ∘חרזא דקמיני שקיה ורעיא ביני וורדיני ומאי שרצא דמתתאי לרב הונא מחובה איכא דאמרי אמר רב הונא 🕪 אמר רב עשינו עצמנו בבבל כארץ ישראל לבהמה דקה סמכי אתא רב לבבל רב ושמואל ורב אםי איקלען

שקיה אמר רב יהודה אמר רב יעשינו עצמנו בבבל כארץ ישראל לבהמה דקה שקיה אמר רב יהודה אמר רב הונא דידך מאי א"ל רב אדא בר אהבה לרב הונא דידך מאי א"ל רב אדא בר אהבה לרב הונא דידך מאי א"ל חובה תקברינהו לבנה כולה שניה דרב אדא בר אחבה לא אקיים זרעא לבי שבוע הבן ואמרי לה לבי ישוע הבן רב לא עייל קמיה דשמואל שמואל

השליט ומיהו בפרק שני נזירים (חיר דף 10: 130) גבי הקפת הראש אין שייך לפרש כן דאמר ליה רב אדא בר אהבה לרב הונא לדידך מאן מקיף להו אמר ליה חובה א"ל חובה תקברינהו לבנה ואין שייך לפרש שם אלא לשון קללה אי נמי יש לומר אין יראה שתענש בקבורת בניה: מבי אתא רב לבבל. פי׳ בקונטרס והיו מתישבין שם מפני ישיבתו והיו רוב שדותיהן מישראל וכענין זה פי׳ בפרק קמא דגיטין (דף ו. ושם ש) עשינו עלמנו בבבל כארץ ישראל לגיטין מכי אתא רב לבבל ונעשינו בקיאין לשמה מתוך שהרבה ישיבות וקשה לר״ת דא"כ מאי פריך התם ממתני׳ דעכו כארץ ישראל לג'טין אבל בבל לא והלא המשניות נשלו קודם דאתא רב לבבל ומפר"ת התם מכי אתא רב לבבל והורה לנו שמימות יכניה והחרש והמסגר שגלו לבבל דינה להיות כארץ ישראל לגיטין שבקיאין לשמה וכן כאן לענין

בהמה דקה שיש שם רוב ישראל וכן יש בריש בכל מערבין (עירובין דף כח.): לבל ישוע הבן. פ"ה פדיון הבן וכן הערוך וקשה דאע"ג דמתרגמינן פדיון פורקן מ"מ אין שייך לשון ישועה ור"ת פי' שנולד שם בן ועל שם שהולד נושע ונמלט ממעי אמו כדכתיב והמליטה זכר (ישעיה סו) נקט לשון ישועה והיו רגילין לעשות סעודה:

והטבה. המקבץ את הבהמות ליום השוק: לוקה ושותע או לוקה [המבה לוקה ושוהה. פי׳ בקונטרם עד יום השוק ובלבד שלא ישהה העגונה שבהם שלשים יום אותה שלקת באחרונה לא ישלים לה שלשים יום אחר השוק וקשה דבתוספתא (פ״ח) גרם

יותר מל' יום וא"כ לפי התוספתא יכול להשהות אחר יום השוק ועוד קשה דלעיל גבי רגל קרי לה אחרונה והכא קרי לה עגונה ועוד שלא הזכיר התנא יום השוק כלל ונראה לר"י לפי שהטבח רגיל לקנות כמה בהמות ביחד ומותר להשהות ובלבד שאפי׳ העגונה שבהן אותה שנשארה יחידה אחר חברותיה שלא ישהה יותר מל׳ יום אף על פי שהיא יחידה ומיהו בכל הספרים גרסינן שלשים יום ולא גרסינן יותר:

מהן להשהות קבעו מיניה. אין

נ"ל דפליגי רבנן עליה דר"ג כדפי׳ בקונטרם דמהו להשהות קודם הרגל קבעו מיניה ואמר להן מותר ולאו דוקא נקט קושרה אלא אורחא דמלתא נקט שדרכן היה לקשור בהמה דקה לכרעי המטה כדאמר באלו טריפות (חולין דף נד:) חבל היולא מן המטה עד תשעה טפחים טטהור ופירש שם בקונטרם שבכך הוא ראוי לקשור בהמה דקה בכרעי המטה כדכתי׳ אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח שהיו קושרין הקרבנות בכרעי המטה עד שיביאוהו לקרנות המזבח אי נמי נקט קשרו לאשמועינן דאפילו בקשורים אסור לגדל כ״א להשהות ובתוספתה (פ"ח) נמי משמע דאף קודם הרגל לא שרי להשהות אלא בבית דהכי קתני בהדיא אבל מגדלים קודם הרגל ל' יום ולא שתהא יוצאה ורועה בשוק אלא קושרה בכרעי המטה שאלו לר"ג כו':

דקמיני שקיה. פי׳ שוקיו דקין ולהכי נקרא חרלא שהחרלין ניכר בין השוקים מתוך שהן דקים ונראין גבוהים ומשום

הכי תנן 0 בפ״ח דחהלות חולדות הסנאים רבי יוסי אומר ב"ש מטמא כזית במשא וכעדשה במגע דמתוך שרגליה גבוהים ודקים מספקא להן שמא לאו היינו חולדה דקרא ויש לה תורת נבילה או שמא היינו היא ויש לה תורת שרץ והאי דמסיים ומאי שרנה דמתתחי שקיה ה"ק ומחי שרלא חולדה דכתיב בקרא שאין ספק דמתתאי שקיה שהי' רגליה קלרות ושורלת על החרץ וכן נראה לר"מ:

חובה תקברינהו לבנה. פר״ח בתמיה וכי דרכה לקבור

בניה שאין עוסקת לגדלן אלא עוסקת לגדל לאן והוי כשגגה היולאת מלפני

קלז א ב מיי" פ"ה מהלכות נזקי ממון הלכה ז סמג עשין סו עוח"מ סי' מט: קלח גד מיי שם הלי י סמג שם טור וש"ע סיית סימן תנו סעיף ד: קלמ ה ו מיי' פ״ח נדרים מהלכות :סעיף א ממון הלכה ב סמג

הלכה יג סמג לאוין רמב טוש"ע י"ד סימן ריט קב ז מיי' פ"ה מהל' מקי עשין סו טוש"ע ח"מ סימן עםין טו טוט עי ח מי טיתן תט סעיף א ועיין בטור: קמא ח מיי׳ שם הלכה ח סמג שם טור ח"מ

### רבינו חננאל

ובלבד שלא ישהא את יביבו שלא ישרא און (הענוגה)[העגונה] שבהן ל' יום. פי' אחרונה כמו הלהן תעגנה, כלומר התאחרו. ת"ר מעשה בחסיד אחד שהיה גונח מלכו ושאלו הרופאים ואמרו אין לו תקנה עד שיינק חלב עז רותח משחרית לשחרית. פי׳ מוציא קול כעין שעול ומשליך דם. רשב"א אומר מגדלין כלבים מוכויים וחתולות וקופים וחולדת הסנאין מפני שעשויין לנקר את הבית. פי׳ כלב קטן שצווח במדברות. וחתולות וקופדין. קאת וקפוד, שמה קננה קפוז. תרגום קופרא בלשון ישמעאל קנפד. מאי חולדת הסנאין אמר רב יהודה שרצא וחרצא. איכא דאמרי חרזא וקטיני שקי ורעיא ביני ורדיני. מאי שירצא דמיתי שקי. א"ל רב אדא בר אהבה א"ל רב אדא בר אויבוי לרב הונא דידך מאי א"ל דידי קא מנטרא להו חובה. פי׳ שם אשתו. חובה תקברינהו לבנה. פר״ח ז״ל דה״ק וכי רוצה היא לקבור את בניה שלא תהא עוסקת לגדלם אלא עוסקת לגדל את הצאן. והואי כשגגה שיוצאה מלפני השליט. **רב** ווואי כשגגוו שיוצאו מלפני השליט. רב ושמואל ור"א איקלעו לבי שבוע הבז. ואמרי לה לבי פיי יום לדת הבן, כדכתיב והמליטה זכר. ישוע ומילוט, אחד הוא. והיה מנהגם ליכנס לכבד אבי